

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 349 din 22.06.2022

Dosar nr.: 63/2022

Petiția nr.: 575/25.01.2022

Petent:

Reclamată: UAT Rișca, județ Cluj

Obiect: diferențiere la stabilirea taxelor locale și impozitelor, între rezidenți și nerezidenți

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petent:

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

U.A.T. Rișca, județ Cluj

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 575/07.02.2022 și 930/07.02.2022 a citat părțile. Prin intermediul aceluiași adrese Colegiul director a solicitat petentului să anexeze probatoriul pe care se susțin cele sesizate. Totodată, petentului i s-a pus în vedere să anexeze probatoriul.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru a reclama faptul că, prin Hotărârea Consiliului Local 78/30.12.2021, reclamatul a instituit taxe locale și impozite diferențiate în funcție de domiciliul ales.

6. Astfel, proprietarii de imobile din raza comunei Risca cu domiciliul declarat în altă localitate plătesc taxe mai mari decât cetățenii proprietari de imobile de pe raza comunei Risca cu domiciliul declarat în comuna Risca. Petentul exemplifică existența acestei diferențieri de taxe cu taxa de salubritate, taxa de mediu precum și taxa de branșare la coloana de apă.

7. Totodată, petentul reclamă faptul că cetățenii proprietari de imobile de pe raza comunei Risca cu domiciliul declarat în altă localitate sunt denumiți printr-un termen peiorativ, „străinași”.

8. Petentul arată că la art. 484 al actului administrativ amintit la alin (2) se prevede că Taxa de salubritate și taxa de mediu - este diferențiată, la art. 486 se prevede că Taxa

pentru branșarea la coloana de apă potabilă - se aplica doar la "străinași " și la art. 6 - doar persoanele cu domiciliul și care locuiesc efectiv pe raza comunei Rișca beneficiază de reducerea cu 50 % a impozitelor și taxelor locale.

Suștinerea reclamatei

9. Reclamata precizează în punctul de vedere pe care l-a depus că, prin Hotărârea nr. 78/30.12.2021, Consiliul Local Rișca a aprobat taxele și impozitele locale pe anul 2022 iar orice persoană interesată putea formula plângere prealabilă împotriva hotărârii conform prevederilor Legii 554/2004 privind Contenciosul administrativ, acțiune pe care petentul nu a făcut-o.

10. Reclamata precizează că petentul consideră că i se aplică un tarif de salubritate discriminatoriu, mai mare pentru casa de vacanță pe care o deține ca proprietar în Comuna Rișca, deși are domiciliul în Cluj-Napoca.

11. Reclamata aduce clarificări, precizând că tarifele și taxele de salubritate se percep în baza legii, iar veniturile obținute se utilizează pentru salubritatea și întreținerea domeniului public a străzilor și zonelor publice. Alături de toți utilizatorii din Comuna Rișca, petentul beneficiază de aceste servicii, finalitatea lor vizând toate persoanele fizice și juridice care utilizează infrastructura stradală și zonele publice ale comunei. Consiliul Local Rișca are competența exclusivă în adoptarea acestor taxe speciale pentru funcționarea unor servicii publice locale, create în interesul persoanelor fizice și juridice. Adoptarea acestora, se raportează la dispozițiile Codului Fiscal, și la Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, republicată și respectiv Legea nr. 101/2006, privind serviciile de salubritate, republicată. Potrivit acestor dispoziții legale, pot fi adoptate taxe speciale prin adoptarea unor hotărâri de Consiliu local, în cazuri bine justificate, există posibilitatea de a se transmite o solicitare din partea persoanei în cauză pentru a fi scutit de plata taxei de salubritate și a taxei de mediu.

12. Reclamata nu consideră ca fiind discriminatorii tarifele practicate pentru casele de vacanță, întrucât unul dintre principiile pe care se organizează și funcționează serviciul de salubritate este nediscriminarea și egalitatea de tratament utilizatorilor. Conform prevederilor legale, utilizatorii au obligația de a achita contravaloarea serviciului de salubritate pentru asigurarea finanțării serviciului de salubritate, prin tarife sau taxe speciale, și pentru casele de vacanță. Casa de vacanță este definită, conform Legii locuinței nr. 114/1996, ca fiind locuință ocupată temporar, ca reședință secundară, destinată odihnei și recreerii.

13. Reclamata precizează că, prin instituirea taxelor, Consiliul Local a avut în vedere necesitatea asigurării finanțării serviciului de salubritate a localității și a serviciului de branșare la coloana de apă. În ceea ce privește taxa de colectare a gunoiului menajer, aceasta a fost dimensionată pentru localnici în funcție de numărul de persoane care produc gunoi menajer, iar pentru persoanele care nu au domiciliul în Comuna Rișca această taxă a fost stabilită pe imobil, indiferent de numărul de persoane care produc gunoi menajer, deoarece Consiliul Local nu poate estima cu exactitate câte persoane și pe ce perioadă produc gunoiul menajer. De asemenea, la stabilirea acestor taxe, Consiliul local Rișca a avut în vedere prevederile Ordonanței nr. 27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei Delta Dunării, unde în art. 7 se arată că:

(1) Persoanele fizice care au domiciliul și care locuiesc efectiv în localitățile prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 323/1996 și în Hotărârea Guvernului nr. 395/1996 beneficiază de reducerea cu 50% a impozitelor și taxelor locale, stabilite potrivit Legii nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale. Reclamata consideră că nu s-a creat nici un fel de discriminare din moment ce există acte normative în vigoare care fac diferență la valoarea taxelor și impozitelor între cetățeni cu domiciliul fiscal în localitatea Rișca și cetățeni cu proprietăți pe teritoriul comunei noastre dar cu domiciliul fiscal în alte localități.

14. Totodată, reclamata precizează că H.C.L. 78/30.12.2021 a fost transmisă Instituției Prefectului județului Cluj pentru controlul de legalitate, iar această instituție nu a formulat nici o opoziție.

15. Față de petent, reclamata precizează că nu figurează în baza de date de la registrul agricol cu suprafața de 0,02 ha curți construcții - situație pentru care nu se percepe taxa de salubritate, și nu s-a înregistrat la serviciul de taxe și impozite, încălcând art. 466 din Legea nr.227/2015 Codul fiscal, cu modificările și completările

16. Referitor la sensul cuvântului de "străinași", folosit de autoritatea locală la redactarea hotărâm, reclamata precizează că cetățenii cu proprietăți/gospodării pe raza comunei, dar cu domiciliul în altă localitate, fiind înregistrați ca atare în registrul agricol al localității. Acest aspect rezultă și din prevederile art. 5 alin. 1 lit. b) din normele Tehnice din 23 ianuarie 2020, privind modul de completare a registrului agricol pentru perioada 2020-2024, aprobate prin Ordinul nr.25/2020, în care se precizează că în volumul tip II (al registrului agricol) sunt trecute persoanele cu domiciliul fiscal în alte localități decât cele unde dețin bunuri ce fac obiectul înscrierii în registrul agricol. Acest termen de „străinaș” este utilizat de primăriile din mediul rural, fiind preluat ca atare din legislația anterioară, exemplificând în acest sens art. 4 lit. b) din Normele tehnice privind completarea registrului agricol aprobate prin Decretul nr. 692/1973 privind registrul agricol (în prezent fiind abrogate).

IV. Cadrul legal aplicabil. Motivele de fapt și de drept

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14- Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Constituția României

Articolul 1 - (3) „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Articolul 4 - (2) „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Articolul 15 - (1) „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin

Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16 (1) „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege

Articolul 20 (1) „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată:

Art. 1 (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

a) dreptul la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui altui organ jurisdicțional;

b) dreptul la securitatea persoanei și la obținerea protecției statului împotriva violențelor sau maltratărilor din partea oricărui individ, grup sau instituție;

c) drepturile politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice;

d) drepturile civile, în special:

(i) dreptul la libera circulație și la alegerea reședinței;

(ii) dreptul de a părăsi țara și de a se întoarce în țară;

(iii) dreptul de a obține și de a renunța la cetățenia română;

(iv) dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul;

(v) dreptul de proprietate;

(vi) dreptul la moștenire;

(vii) dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;

(viii) dreptul la libertatea de opinie și de exprimare;

(ix) dreptul la libertatea de întrunire și de asociere;

(x) dreptul de petiționare;

e) drepturile economice, sociale și culturale, în special:

(i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;

(ii) dreptul de a înființa sindicate și de a se afilia unor sindicate;

(iii) dreptul la locuință;

(iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale;

(v) dreptul la educație și la pregătire profesională;

(vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive;

f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.

(3) Exercițarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.

(4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

Art. 2. (1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 10. Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:

- a) **refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;**
- b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistență medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate;
- c) refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință;
- d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract;
- e) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții;
- f) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică;
- g) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace;
- h) **refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.**

17. **În drept**, conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

18. Urmare sesizării primite, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările

și completările ulterioare.

19. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

20. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (O.G. nr. 137/2000, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”; Protocolul 12, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]).

21. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din argumentația invocată mai sus, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

22. Față de obiectul petiției, Colegiul director reține că petentul se consideră discriminat, pe baza criteriului rezident la stabilirea taxelor locale.

23. Astfel, pe baza documentelor depuse la dosar, Colegiul director reține că petentul nu are calitate procesuală activă, întrucât nu are act de proprietate pe o suprafață de teren de 200 mp care apare în registrul agricol, trebuind să lămurească situația din punct de vedere juridic cu vechiul proprietar.

24. Colegiul director urmează să analizeze petiția pe fond, întrucât excepția nu a fost invocată din oficiu și nici de către partea reclamată.

25. Pe fond, Colegiul director, față de documentele depuse la dosar, reține că diferențierea taxelor este justificată de faptul că unele taxe se calculează pe unitatea de măsură „casă de vacanță”, și nu pe „persoană”. Pe de altă parte, rezidenții, cei care au proprietate personală și domiciliază în aceeași localitate, beneficiază de reduceri de

taxe și facilități, prevăzute de acte normative deoarece aria munților apuseni este declarată arie protejată.

26. Astfel, Colegiul director constată că persoanele care au proprietăți și care locuiesc în localitatea Rîșca și cei care dețin proprietăți dar care nu au domiciliu în această localitate nu se află în situații comparabile, din considerentele expuse mai sus.

27. Referitor la termenul "străinăș" pe care petentul îl califică ca fiind peiorativ, Colegiul director, reținând faptul că acest termen este unul folosit în acte normative sau administrative mai vechi, face trimitere la Dicționarul explicativ al limbii române care prevede că „străinaș” - sm, a (Reg; șhp) (Om) (oarecum) străin și: străinel (1-4). 5 a Străin (7).

28. Astfel, Colegiul director constată că termenul reclamat este un regionalism și nu are o conotație peiorativă.

29. Colegiul director constată faptul că, în speță, nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, elementele constitutive ale faptei de discriminare, nefiind situații comparabile.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi pentru ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Nu sunt situații comparabile.

2. O copie se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

DIACONU Adrian – Membru

GRAMA Horia - Membru

HALLER István – Membru

LAZĂR Maria – Membru

MOȚA Maria - Membru

OLTEANU Cătălina - Membru

POPA Claudia - Membru

Data redactării: 28.06.2022

M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.